

סקר לרופאים ומטפלים בנושא: מתן טיפול בתחום בריאות האישה לנשים עם מש"ה

ההערכה בוצעה על ידי 'מכלול'
יחידת הערכה ומחקר

ינואר 2023

תודה לשותפות לתהליך:

- **שרון גנות**, מנהלת ידע ומחקר, קרן שלם
- **ד"ר רונה בוגין גרינפילד**, האגף לגניקולוגיה ומיילדות, מרכז רפואי מאיר
- **ד"ר עפרה אנגל**, האגף לגניקולוגיה ומיילדות, מרכז רפואי מאיר
- **ד"ר שגית ארבל-אלון**, מנהלת מערך שירותי הבריאות, משרד הרווחה והביטחון החברתי
- **יעל שדלובסקי פרס**, מרפאה בעיסוק ראשית, מערך שירותי הבריאות, משרד הרווחה והביטחון החברתי
- **שושי אספלר**, מנהלת מעון עתידות, משרד הרווחה והביטחון החברתי

"חוששת שעל אף שנתתי
הסבר מלא על הבדיקה,
וקיבלתי הסכמתה לבדיקה -
אולי לא הסברתי נכון, והבדיקה
בחשיפה תתפרש אצל
המטופלת כתקיפה"

- בחינת **הקשיים (החסמים) והצרכים** שיש לנותני שירות בתחום בריאות האישה, בעת טיפול בנשים עם מש"ה.

- לאסוף ולמפות **רעיונות ופרקטיקות** של נותני שירות בתחום בריאות האישה לטובת מתן שירות מיטבי לנשים עם מש"ה.

- לבדוק מהו **הכלי המועדף** על המשיבים לסקר ביחס **לקבלת מידע/עקרונות** עבודה הנוגעים למתן שירות לנשים עם מש"ה (תדריך כתוב, סרטוני סימולציה, הרצאה וכו').

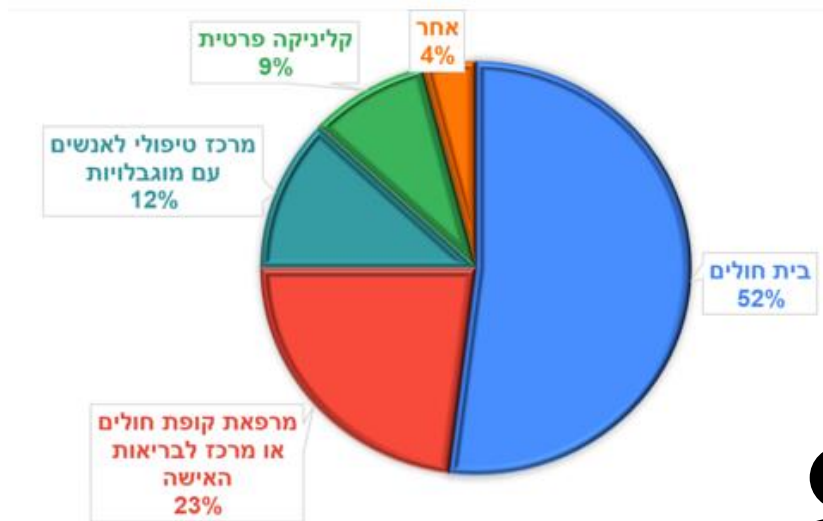
על הסקר השיבו **79** נותני שירות בתחום בריאות האישה.

• **עיסוק עיקרי:**

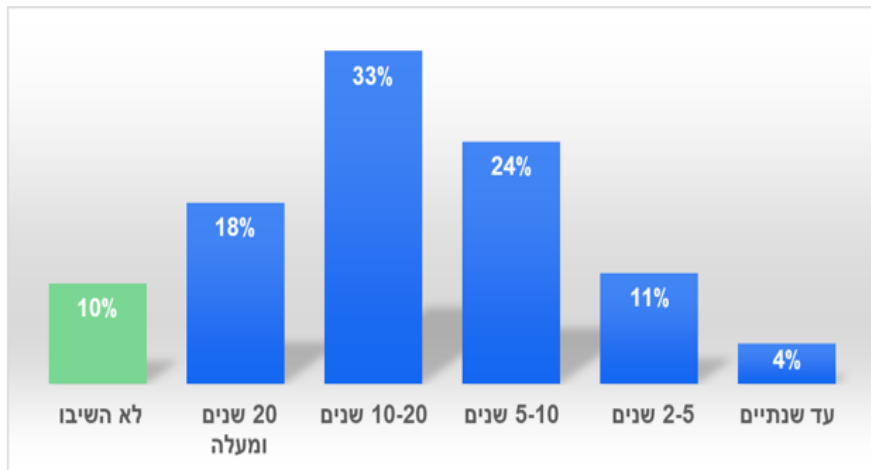
שכיחות	%	
גינקולוגית	48%	38
מטפלת בתחום מיניות ובריאות	20%	16
אחות	10%	8
מיילדת	6.5%	5
פיזיותרפיסטית רצפת אגן	4%	3
טכנאית אולטרסאונד/ממגרפיה	5%	4
אחר	6.5%	5
סה"כ	100%	79

אחר: רופאת משפחה, קרימינולוגית, יועצת הנקה, מזכירה רפואית, מתמחה בפסיכיאטריה

• **מקום עבודה עיקרי:**

• **ותק בתחום הרפואה:**

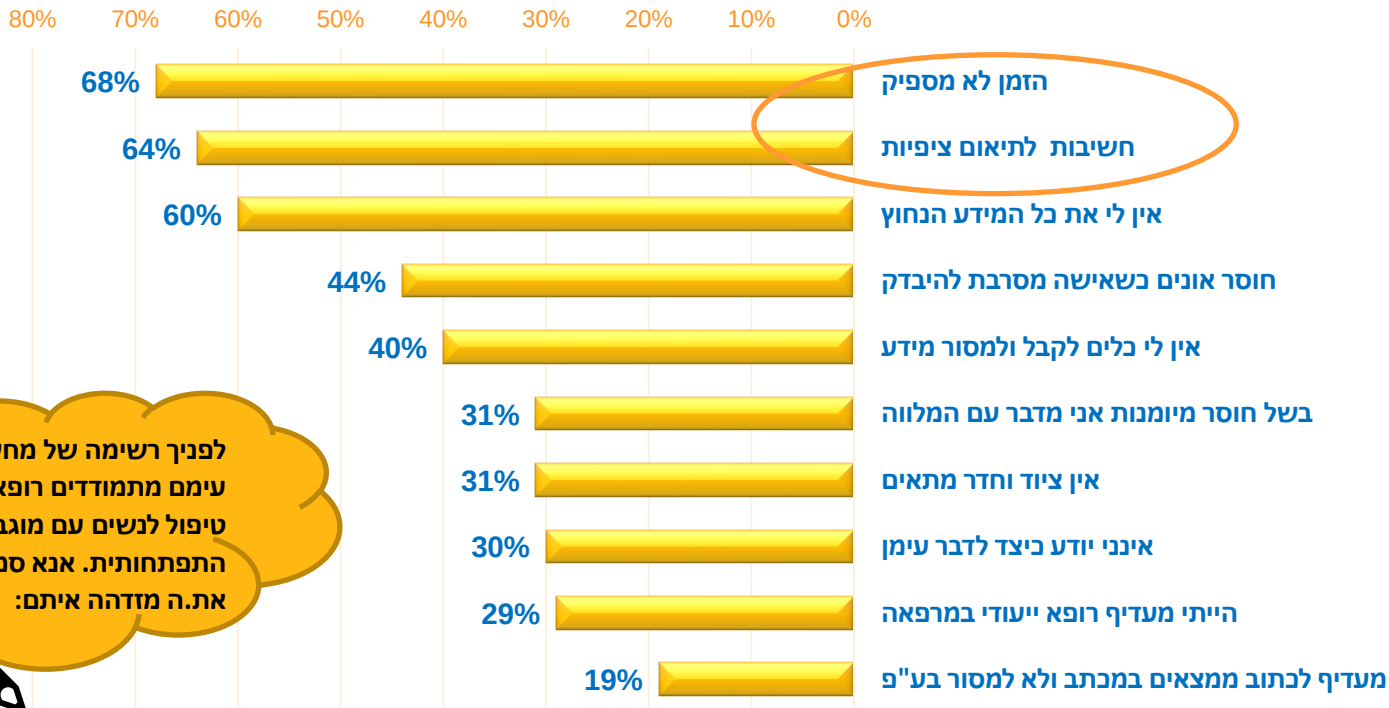
• **סטאטוס תפקיד:**

שכיחות	%	
מומחה	26	33%
מתמחה	19	24%
מנהל.ת מרפאה/יחידה/מחלקה	13	16.5%
מטפלת	8	10%
מיילדת	2	2.5%
פזיותרפיסטית	2	2.5%
אחות	2	2.5%
עו"ס	2	2.5%
אחר	5	6%
סה"כ:	79	100%

אחר: טכנאי US, ראש צוות, קרימינולוגית קלינית, מזכירה.

ממצאים – קשיים וחסמים במתן טיפול

לפניך רשימה של מחשבות וקשיים
עימם מתמודדים רופאים בבואם להעניק
טיפול לנשים עם מוגבלות שכלית
התפתחותית. אנא סמני את כל אלה שגם
אתה מזדהה איתם:

האם יש לך חששות או מחשבות נוספות שמלוות אותך בהקשר של טיפול באשה עם מוגבלות קוגניטיבית?

8 התייחסויות

"... היא לא מבינה את משמעות הממצאים ואת תכנית הבירור והטיפול" / "... שלא תבין את ההסברים..." / "... קשה לדעת מה רמת ההבנה בלי להתמצא בתחום" / "... בהנחה שאין איתה מלווה איך אוכל לוודא שהיא אכן משלימה את הבירור, ההפניות וכו', ..." / "... או הבנה האם האישה יכולה להסכים מדעת באמת ובתמים".

4 התייחסויות

"חוסר מידע על רקע רפואי..." / "...קושי בהבנת התלונות..." / "...קושי בקבלת אנמנזה ברורה ממנה ומהמלווה"

**קושי בקבלת אנמנזה
מהימנה מהאישה/מלווה
חשש שהאישה לא מבינה הסברים,
ממצאים או טיפול נדרש**

**אי-וודאות לגבי הרגשתה, תגובותיה
ופרשנותה של האישה בזמן הטיפול**

**חוסר וודאות לגבי היבטים
חוקיים ואפוטרופסות**

4 התייחסויות

"אני מרגישה שאני לא מספיק מכירה את נושא האפוטרופסות. מי צריכה? מה מותר לעשות בהיעדר אפוטרופוס?" / "... הסטטוס החוקי לא ברור או לא מאפשר התערבות... האם יש אפוטרופוס? בעיקר כאשר המלווה היא מטעם מקצועי כגון הוסטל ולא משפחה."

5 התייחסויות

"... וקושי להבין אם משהו מכאיב לה בבדיקה..." / "...חשש שנפגע בה ואפחיד אותה ללא כוונה" / "...בגלל שמדובר בטיפול אינטימי עולה בי חשש לחוויה לא טובה לאישה הנבדקת" / "... והבדיקה בחשיפה תתפרש אצל המטופלת כתקיפה"

ממצאים – דרכים להתמודדות ולמתן טיפול מיטבי

באיזו מידה כל אחד מהאמצעים הבאים עשוי להעניק לדעתך טיפול טוב יותר לאישה?

כלל לא יסייע	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה
1% (1)	4% (3)	14% (11)	81% (63)
5% (4)	8% (6)	8% (6)	79% (61)
1% (1)	2% (2)	20% (15)	77% (60)
2% (2)	7% (5)	14% (11)	77% (60)
1% (1)	7% (5)	18% (14)	74% (58)

הכנה מיטבית של האישה ע"י אנשי מקצוע או בת משפחה טרם הגעתה למרפאה לבדיקה

ציוד נגיש וסביבה נגישה

ידע מקדים על המוגבלות הקוגניטיבית ועל מאפייני רמות שונות של מוגבלות

זמן טיפול ארוך יותר

ידע וכלים לגבי דרכים ליצירת תקשורת עם האישה, לקיום שיח עמה ולביצוע תיאום ציפיות

לומדת לילך...

* על חלק מהשאלון השיבו 77 ובחלק 78 נותני שירות

כיצד את/ה נוהג/ת בטיפול באישה עם מוגבלות קוגניטיבית? אילו התאמות את/ה עושה?

האם פיתחת פרקטיקות שמסייעות לך או לאישה בזמן מתן השירות?
האם יש לך רעיונות או המלצות לפרקטיקות שיכולות לסייע לרופאים אחרים?

המלצות הנוגעות : לקריאת חומר מקדים על האישה והשקעת זמן בלמידת המקרה טרם בדיקתה (5) (התייחסויות)	המלצות הנוגעות : לחשיבות ההכנה לפני המפגש או לפני הבדיקה (5) (התייחסויות)	המלצות הנוגעות : להיבט של משך הטיפול ושעת הטיפול (9 התייחסויות)	המלצות הנוגעות : לצורך בהסבר פשוט וממוקד לגבי הבדיקה ובירור מידת ההבנה של האישה (12) (התייחסויות)	המלצות שמתמקדות : ביחס האישי והמכבד לאישה, הקשבה לצרכים, תיאום ציפיות, יצירת אמון, קבלת הסכמה, ניסיון ליצירת שיתוף פעולה, ועוד (21 התייחסויות)
המלצות הנוגעות : לקבלת עזרת המלווה, כדמות מוכרת לאישה (3 התייחסויות)	המלצות הנוגעות : לכיבוד סירוב ו/או אי-שיתוף פעולה (4) (התייחסויות)	המלצות הנוגעות : לשימוש בעזרים להנגשת המידע (4) (התייחסויות)		

אחר (6 התייחסויות): עדיפות לרופאה אישה, הדרכות לצוות, גישת טיפול כוללנית, הימצאות של גורם מתווך ומקשר גם לטובת יישום המלצות.

האם תוכלי/י לציין אמצעים ודרכים נוספות שעשויות לסייע לך להעניק טיפול טוב יותר לאישה עם מוגבלות קוגניטיבית?

התייחסויות הנוגעות למלווה עמה מגיעה האישה (4 התייחסויות): "לדאוג שהמלווה של המטופלת יהיה מישהו שמכיר אותה ואת בעיותיה (קרוב משפחה/אפוטרופוס), ולא "סתם" מישהו שנשלח איתה כדי להשגיח עליה" "מלווה שמכירה אותה היטב ושהדיירת סומכת ובטחת בה" "שיח ישיר עם הרופא המטפל במוסד, ושתגיע עם המלווה הקבוע שלה ולא אנשים מתחלפים או מלווים אקראיים שלא מודעים להיסטוריה/בעיה שבגינה הגיעה" "הכנה של המלווה לאופן המעורבות והתמיכה באישה עם המוגבלות"	התייחסויות הנוגעות להנגשת הטיפול לאישה (4 התייחסויות): "צפייה בסרטים קצרים שמעבירים מידע למטופלת בדמות של מותגים" "כרטיסים ומידע מונגש ללקות קוגניטיבית" "תמונות, ספרים וחומרים נגישים, סרטים" "לומדת 'לילך', להסביר מה זה רופא נשים, מה הוא בודק ולמה זה חשוב לכל אישה"	התייחסויות הנוגעות לידע מקדים על האישה (4 התייחסויות) • "לדבר עם המלווה או המוסד מראש" • "למידה אודות ההיסטוריה של האישה ומשפחתה" • "דע מקדים בהחלט יכול לסייע" • "אשת קשר אם הייתה הגדרה מראש מהי המסוגלות. לפעמים רק בסוף הפגישה מתברר שצריך היה לנהל אותה אחרת."
	התייחסויות נוספות (4 התייחסויות): "תור מותאם. שלא יאחרו." "היכרות מראש בחדרי הלידה ובמיון, כדי להקל עליהן את החוויה" "תיווך על ידי אדם שיוודע לתרגם את הדברים" "הכנה מראש-הסבר ותיאור הפעולה עד אשר הדיירת מבינה ומסכימה מראש לבדיקה" "CBT"	התייחסויות הנוגעות לרופאים המטפלים בתחום בריאות האישה (4 התייחסויות): "רוגע של הרופא, הבנה שהיא זכאית ליחס אנושי, נעים, התייחסות מכבדת ורגישה. התאמה של ההסבר ליכולות שלה" "להיות קשובה כל רגע למצבה ולהגיד מה הולך להיות בכל רגע" "הכשרה ייעודית בתחום" "סדנאות"

האם קבלת מידע ספציפי על המוגבלות של האישה בתחילת הפגישה היה מסייע לניהול נכון וקל יותר של הפגישה עמה?

כולם (פרט לאחד): **כן** (אחד השיב: "פחות חשוב לי")

מה הדרך הטובה ביותר לדעתך לקבל אותו? (למשל, סיכום מרופא המשפחה, לשאול את האישה או המלווה, לבקש מהאחות לקחת את האינטייק טרם הבדיקה וכו').

לשאול את האישה או
המלווה (דגש על
שיחה מקדימה)
(14)

חו"ד או סיכום מדמות
טיפולית משמעותית /
רופא המשפחה /
מהמוסד
(21)

תשובה חיובית ללא
הרחבה / הכל יכול
לעזור
(12)

חשיבות למלווה שמכיר
היטב את האישה
ואפילו אפטרופוס
(2)

לקבל אינדיקציה
מראש כי מדובר
במטופלת עם מש"ה
(3)

22 התייחסויות

**תור ארוך יותר
(ובתחילת/סוף יום)**

14 התייחסויות

**מרפאה מונגשת
לאוכלוסייה זו**

9 התייחסויות

**ליידע ולהכין
מראש את הרופא
(הפנייה, סיכום, ועוד)**

8 התייחסויות

**תגמול
לרופא**

6 התייחסויות

**הגברת מודעות
והכשרת הרופאים
בתחום**

4 התייחסויות

**נוכחות צוות ייעודי
לסיוע בזמן
הטיפול ואחריו**

ממצאים – נכונות לקבל ידע בתחום ודרכים מועדפות לרכישת הידע

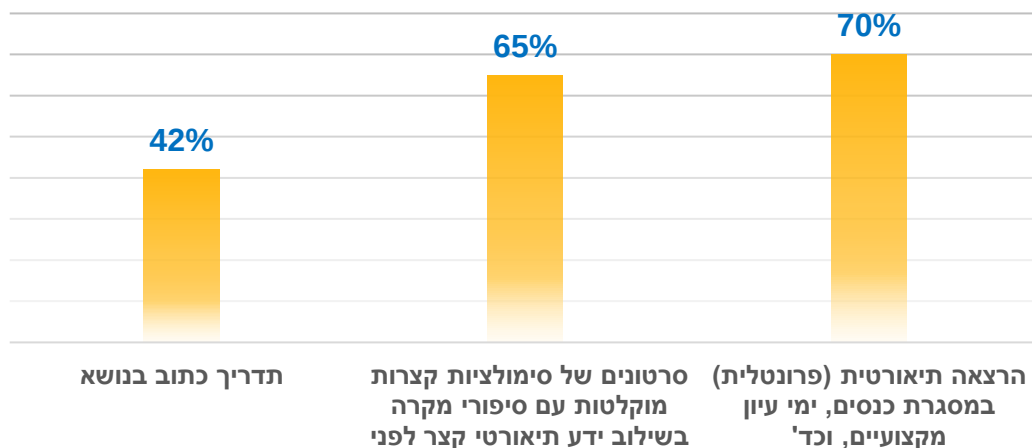

במידה ותהיי/ה מעוניינ/ת לרכוש ידע וכלים שיסייעו לך במתן שירות לאישה עם מוגבלות קוגניטיבית, באיזו דרך תעדיפי/י לקבל את המידע? **ניתן לסמן יותר מתשובה אחת**

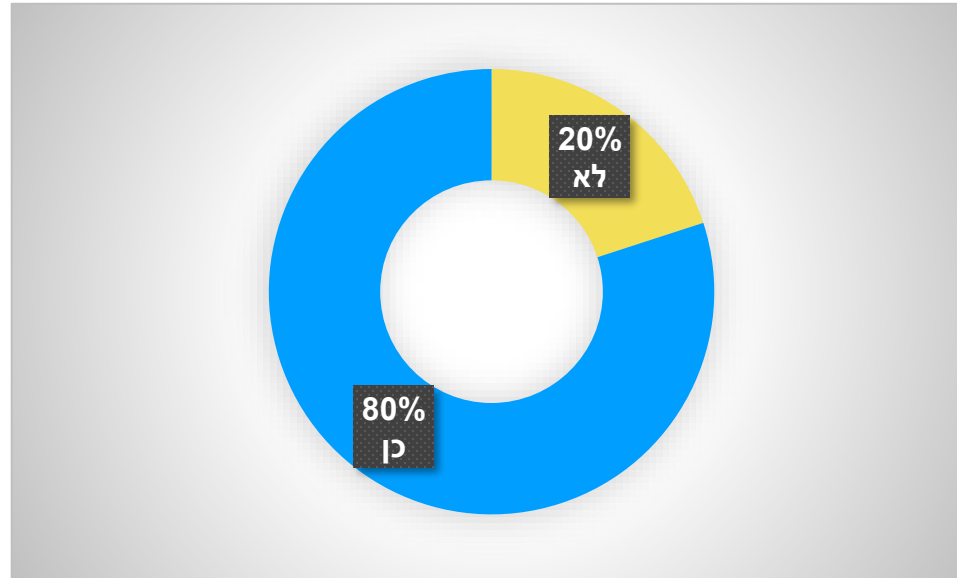
(אחוז מתוך 79 שהשיבו)

תשובות שנכתבו ב"אחר", הן:

- "הייתי שמחה לקחת חלק בחשיבה וביישום (יש לי תואר ראשון בחינוך מיוחד וניסיון עם נשים לקויות ראייה)"
- "יש חברה שנקראת other reality שמדמה סיטואציות באמצעות מציאות מדומה ומאמנת את שריר האמפתיה"
- "כמה שיותר אמצעים.... זו אוכלוסייה אשר שנים סבלה מהדרה והגיעה זמנה לקבל מענים הכי טובים בתחום מאנשי המקצוע הכי רגישים ונגישים"
- "ניסיון של קולגות"

האם תרצה/י כי נחזור אליך עם כלים שיפותרו
עבורכם בהתאם לממצאים שיעלו בסקר?

תודה

האם למישהו יש שאלות?

michlol.kshalem@gmail.com

03-9601122

www.kshalem.org.il

